

Мотиваційний лист кандидата

на посаду директора

КЗ «Центр культури, дозвілля та спорту»

Леськівської сільської ради

Сушич Олени Миколаївни

Клубні установи, зокрема, будинки культури та сільські клуби – головні осередки, навколо яких існує культурне життя в сільській місцевості. Мережа клубних установ в сільській місцевості становить понад 16000 закладів, 80% з яких - сільські клуби. На базі будинків культури функціонують різноманітні гуртки, найчастіше це - вокальні, хореографічні, театральні, художні. Досить часто вони є єдиним місцем дозвілля та творчого розвитку для дітей студентської молоді та дорослих.

В ході децентралізації повноваження по утриманню цих установ лягли на плечі об'єднаних громад (ОТГ). Жодні механізми державної підтримки в цьому сенсі не були передбачені. Нажаль, механізм недосконалий, тому сам процес є вдосконалюваний, по мірі його втілення.

В той же час громади не мають права самостійно виключати будинки культури та сільські клуби з базової мережі закладів культури без погодження з Міністерством культури. І якщо вони не отримують згоди міністерства, тоді змушені бодай формально утримувати заклади, які при цьому можуть навіть не функціонувати.

Більшість будинків культури та сільських клубів не ремонтувалися протягом десятків років і потребують встановлення системи опалення, системи водовідведення, капітального ремонту, оновлення обладнання, меблів, апаратури. Такі витрати є непомірно великими для бюджетів новостворених громад.

Крім того, культура завжди фінансувалася за «залишковим принципом». І зараз кошти продовжують виділятися на вирішення нагальних проблем громад. Субвенції, що отримали громади в рамках реформи, були спрямовані на ремонт дорожнього покриття, оновлення комунальної техніки, водопостачання, благоустрій.

Як наслідок, у менш спроможних громадах просто немає змоги утримувати культурні заклади і надавати якісні культурні послуги населенню. А це може призвести до того, що депресивні території можуть залишитись взагалі без культурних закладів, без культурно-мистецьких програм і проектів.

Ще однією болючою проблемою, з якою стикаються села, селища та маленькі міста, є так званий «кадровий голод». Низька заробітна плата та відсутність професійних перспектив в сільській місцевості не сприяє залученню фахівців до роботи на посадах у сфері культури. У більш спроможних ОТГ, а також у населених пунктах, що стали центрами громади, часто є хоча б команда з директора, художнього керівника, керівників гуртків, які організовують культурне життя в громаді. А от у маленьких селах в будинках культури та сільських клубах все тримається на ентузіазмі лише однієї людини, яка працює на цій посаді все життя. Вона одночасно є директором, художнім керівником, керівником всіх гуртків, а подекуди і технічним працівником.

Тому, доцільно сказати, що в перспективі розвитку громади, значне місце повинна посідати культура та культурний розвиток населення, особливо молоді в ОТГ, від цього залежить майбутнє наших сіл і держави в цілому.

Трансформація застарілих клубів у нові осередки культурного дозвілля: що можна зробити?

1. Аналіз культурних потреб населення

В Україні досі діють нормативи 1998 року які передбачають, що на території кожної сільської, селищної, міської ради має функціонувати щонайменше один (базовий) клубний заклад. Але, крім клубних закладів, ОТГ мають утримувати також і мережу бібліотек. Проте такий підхід не враховує ані демографічних змін, що відбулися в Україні протягом останніх двадцяти років, ані об'єднання громад в рамках реформи децентралізації. Так, трапляються ситуації, коли у маленькому селі є велике приміщення будинку культури, яке майже не використовується. І навпаки, є будинки культури, де постійно проводяться заходи за участі всієї громади.

Першим, що варто зробити вважаю — провести аналіз потреб мешканців у культурних послугах. Надані пропозиції можна покласти в основу стратегічного плану розвитку культурної мережі громади.

На етапі становлення, двомісячного терміну, перебування на посаді В.О директора данного закладу, я досліджувала та моніторила ситуацію, висновком стало те, що молодь готова до змін, активність існує, пропозиції були обґрунтовані та локанічно висвітлені. Середня ланка населення активна, маємо потужні колективи, які займаються творчою діяльністю, приймають участь в районних, обласних, всеукраїнських та Міжнародних фестивалях та конкурсах.

Зокрема доцільно виділити колективи народні: це Худяківський народний аматорський театр с.Худяки, якому в 2018 році святкували 100-річний ювілей. Колектив складається з дорослої групи яка налічує 35 учасників, та групи супутника,(дитяча) 45 осіб. Колектив є учасниками всіх конкурсів і фестивалів, які проводяться на території району та області.

Народний аматорський хор «Леськівчани» с.Леськи налічує 18 учасників основного складу, та 12 осіб ансамбль-супутник. Колектив в 2020 році відсвяткував 30-річний ювілей.

Зразковий дитячий танцювальний колектив «Барви» с.Худяки налічує більше 50 учасників. Колектив засновано в році. Колектив неодноразово володар Гран-прі, та вищих ступенів нагород.

Зразковий танцювальний колектив «Едельвейс», від дати створення минуло вже більше 25 років. Колектив налічує більше 60 учасників, є переможцями районних, обласних, всеукраїнських фестивалів конкурсів, Мають вищу ступінь відзнаки.

На базі Худяківського Будинку культури ще в 1936 році було створено духовий оркестр, вже 84 роки оркестр плідно працює і дарує людям свою творчість. Оркестр налічує до 30 осіб учасників. На даний час це дитячий зразковий оркестр.

Новостворений театральньо-вокальний колектив «Натхнення» Леськівського Будинку культури, якому тільки три роки, вже став переможцем чотирьох міжнародних фестивалів Польщі, Німеччини, Болгарії, та Італії.

Вокальні колективи громади «Соло», «Спокуса» є прикрасою, концертів ОТГ, районних та обласних творчих заходів.

На базі двох будинків культури функціонують гуртки декоративно-прикладного мистецтва (молодша група-18 дітей, старша-21 дитина), та гурток рукоділля - 12 дітей.

Також на достойному рівні в ОТГ розвивається і спорт. Футбольна волейбольна, баскетбольні команди, активно приймають участь у змаганнях всіх рівнів, та привозять відзнаки та перемоги.

Шаховий клуб «Пішак» є інтелектуальною гордістю і прикрасою громади.

Спортивно-Патріотичний клуб, розвиває дітей та молодь, дає базу для майбутнього.

Студія моделювання кораблів на етапі відновлення, включає в себе цікаві навички, та специфіку даного напрямку, бажаючих відновити заняття близько 17 осіб.

2. Формування нової культурної мережі в громаді - багатофункціональні «хаби» як вихід

Одним з варіантів трансформації застарілих клубів може бути створення багатофункціональних «хабів», тобто культурно-освітньо-розважальних центрів, які об'єднують в собі функції і бібліотеки, і комп'ютерного клубу, і громадського простору для спілкування, і місця для проведення культурно-розважальних заходів.

Такий підхід вже застосовують окремі громади. Приміщення колишніх сільських клубів продовжують функціонувати, в них проводяться заходи, але

вони не являються окремими юридичними особами. А їхні працівники вважаються інструкторами центру. Так само, усі бібліотеки та будинки культури об'єднали під координацію Центру культури, дозвілля та спорту.

3. Пошук ресурсів — державна субвенція та використання інструменту співробітництва громад

Галузі культури – державну субвенцію. Так, на виконання громадами їх повноважень у сферах охорони здоров'я та освіти держава надає медичну та освітню субвенції. Разом з тим, фінансування галузі культури повністю покладено на місцеві бюджети. Тому доцільним було б на державному рівні запровадити державні субвенції на підтримку та розвиток культури в ОТГ.

Співробітництво громад — невикористані можливості. Не чекаючи державної субвенції на культуру, громади вже можуть використовувати механізм співробітництва територіальних громад. Закон України "Про співробітництво територіальних громад" надає територіальним громадам право й можливість вирішувати спільні проблеми або ж реалізовувати спільні проекти через формалізоване співробітництво на основі договору.

Використовувати цей механізм можна у різних сферах, включаючи культуру. Наприклад, громади можуть спільно створити та утримувати заклад культури. Також на підставі договору одна громада може надавати населенню іншої культурні послуги (наприклад, забезпечувати навчання дітей у місцевій художній чи музичній школі). Важливо, що інструмент співробітництва доступний не лише ОТГ.